

Svenska sjörövare

Återutgivning av text från 1882

En gratis publikation från
e-boksbiblioteket.se

Svenska sjörövare
– Återutgivning
av text från 1882

av Herman Hofberg

Redaktör Mikael Jägerbrand

ISBN 978-91-7757-087-5

Copyright © 2016 Mikael Jägerbrand / Virvelvind Förlag, Lysekil
Den här e-boken ges ut av E-boksbiblioteket Förlag (imprint)

Mer info: www.e-boksbiblioteket.se

Förord

I den här e-boken får du läsa om några av den svenska historiens mest ökända sjörövare.

Du får läsa om Jacob Skytte som härjade på kusterna utanför Blekinge, där han mördade besättningarna och stal skeppen.

Du får också en kort text om kaparen Lasse i Gatan som var sanktionerad av svensk kungen, och som härjade utanför bohuskusten.

Den här texten publicerades ursprungligen år 1882 i tidskriften "Läsning i hemmet för hvar dag i året. Illustrerad svensk familjebok utgifven af Herm. Hofberg" med rubriken "Ur svenska sjöröfveriets historia". Texten publicerades under signaturen "H. H." (1823–1883).

Den här e-boken publicerades på sajten e-boksbiblioteket.se i oktober 2016.

Du får gärna länka till den här e-boken eller skicka vidare e-boken till vänner och bekanta. Du får till och med ladda ner den och sprida den vidare på din egen sajt eller blogg – men då kan vi inte göra eventuella ändringar, rättelser eller kompletteringar.

Svenska sjöröveriets historia

Den här texten publicerades ursprungligen år 1882 i tidskriften "Läsning i hemmet för hvar dag i året. Illustrerad svensk familjebok utgifven af Herm. Hofberg" med rubriken "Ur svenska sjöröveriets historia". Texten publicerades under signaturen "H. H." (1823–1883).

I.

Under förra hälften af 1600-talet egdes Strömserums säteri, tre mil norr om Kalmar, af den högt aktade och lärde Jacob Skytte, som från vice president i Svea hoffrätt blifvit förflyttad till landshöfding i Linköpings län. I sitt äktenskap med Anna Nilsdotter Bielkenstierna hade Skytte åtta barn, af hvilka älste sonen, Gustaf Adolf, på sin tid vann en ganska sorglig ryktbarhet och utgör hjälten i denna berättelse.

Född 1637, utmärkte han sig tidigt för mycken qvickhet och liflighet, men äfven för opålitlighet och ett trosigt uppförande. Vid Upsala högskola, det han vistades när fadern 1654 afled, hade han gjort sig känd för sina goda kunskaper, men ock för sina dåliga seder, hvilka

emellertid öfverskyldes af den glans hans far och farfar hade beredt det Skytteska namnet.

Af anledning, som man nu icke känner, företog han 1659 i sällskap med sin något yngre syster Anna och en Erik Bagge en resa till Tyskland. För hemresan befraktade de en i Elbing liggande holländsk jakt från Enkhuysen och seglade med den uppåt Södermanlandsskären. När de kommit utanför Nyköping, befalde Skytte holländaren att kasta ankar; derpå afskickade han sin uppassare, Sven Bengtsson, med ett bref till sin mor, som bodde på Edeby, tre mil från Nyköping, och tillsade honom att möta vid Stegeborg i Östgötaskären.

När Sven åter kom om bord, var den holländska besättningen, hvilken, utom kaptenen och hans son, utgjordes af tvänne man, kock och jungman, försvunnen. Skytte uppgaf, att han köpt jakten af skepparen samt att denne med sin besättning vändt tillbaka med ett holländskt fartyg, som de mött och som var på väg från Stockholm till Lübeck. Verkliga förhållandet var emellertid att Skytte, hans syster och Bagge, så snart Sven Bengtsson var aflägsnad, mördade holländarne och kastat dem i sjön. För att dölja nidingsdådet uppsatte Skytte ett i laga form affattadt köpebref, i hvilket efter gjort köpmål fartyget med full rätt öfverläts på honom, skref derunder den mördade kaptenens namn och beseglade den falska handlingen med hans sigill.

De unga sjöröfvarne — ingen af dem var öfver tjugotre år — ansågo sig ha sopat igen spåren efter illgerningen och styrde ifrån Stegeborg kosan till Strömserum. Men nu var smaken väckt för det äfventyrliga kaparlifvet; i sällskap med systemen och Erik Bagge låg Skytte hvarje sommar ute på vikingatåg mest utanför Öland, samt mellan denna ö och Blekingkusten.

Djerf af framgången — för att ej bli röjd mördade han utan be-

tänkande besättningarna på de plundrade skeppen — inrättade han sitt sjöröfveri i större skala och uppsatte ett ordentligt band af sjöröfvere, hvartill han valde öläningar, hvilka genom sin sjövana, raskhet och beslutsamhet voro särdeles passande för dessa plundringståg.

Enligt berättelse skall han i parken vid Strömserum, i en kulle, som ännu kallas »Skyttens kulle», låtit bygga ett hemligt förvaringsrum för sina plundrade skatter. I detta hvalf sammanträffade han nattetid med sina medbrottslingar: Erik Bagge och systemen, då redan gift med fänriken Gustaf Drake, en student Conatus Ligelius, en skeppare Sven Svensson, samt styrmannen Petter Länsman. Här mottogos rapporter om väntade skepp och här uppgjordes planet för kommande sjöfärder.

Hösten 1661 beslöt Skytte utsträcka sina expeditioner till Kattegat. För detta ändamål utrustades det röfvade holländska skeppet och bemannades med femton man, af hvilka åtminstone de flesta voro medvetna om resans syfte. Bland dem nämnas särskildt Skyttes svåger Gustaf Drake, Sven Bengtsson, som efter dådet i Nyköpingsskären blifvit invigd i sällskapet, den förenämde Ligelius, en Kalmarbo Anders Kräk o. s. v. — I Öresund fingo de sigte på en stor holländsk boyart med namnet »Förgyllda Lejonet» och följde den till höjden af Bornholm, der de angrepo den trögseglande och försvarslöse kopverdimannen. Besättningen, utgörande sju personer, nedhöggs till sista man, och lasten, bestående af specerier, vin och sill, flyttades om bord på sjöröfvarskeppet. Efter verkställd plundring borrades boyarten i sank för att i hafvets djup dölja den ohyggliga mordgerningen, och Skytte med sitt sällskap återvände till Strömserum, der han föregaf att hans resa gält England.

På senhösten dref ett fartyg i marvatten med strömsättningen

till Ölands-kusten och bergades af strandboarna. Vid närmare undersökning uppdagades, att skeppet blifvit borrhadt i sank och besättningen mördad. Snart spordes i nejden ryktet, att några ölänningar varit med om dådet, och föranledde deras häktande. Handlanden i Norrköping, Simon Klasson Cop, som var delegare i last och fartyg, begärde genast undersökning, då Gustaf Skytte öppet angafs som upphof till plundringen. Vid underrättelsen härom flydde Gustaf Drake med sin hustru, Anna Skytte, utomlands; men Gustaf Skytte, som i förstöstan på sitt namn och sin samhällsställning stannade på Strömserum, fängslades och fördes, belagd med tunga bojor, till Kalmar. Emedan han som adelsman ej kunde undergå ransakning vid en vanlig underrätt, fördes han från Kalmar till Jönköping, der inför hofrätten sådan bevisning förebragtes, att Skytter dömdes att mista lifvet genom halshuggning och steglas. Ifrigt sökte den brottslikes släkt, och i synnerhet hans svärfader, öfverste Hugo Hamilton, utverka någon mildring i hans öde — men förgäfves. Fåfångt klagade han sjelf att de adliga privilegierna blifvit kränkta i hans person. Det enda som vans var att halshuggningen förvandlades till arkebusering, på det — som det hette i domen — »Gustaf Adolf Skytte skulle få dö som soldat».

I enlighet med den tidens åskådningssätt om olika gradationer af vanärade dödsstraff, mildrades äfven domen öfver de andra brottslingarna så, att en afrättades med svärd i stället för med bila, två med bila i stället för galge och stegel, en fick försona sitt brott med lifstids fästning i stället för att afrättas, och de öfriga frikändes på den grund, att de på god tro låtit förhyra sig till handelsresa, men sedan af Skytte blifvit tvungna att deltaga i sjöröfveri.

Hvad den sistnämnde beträffar, visade han under sin dödsbere-

delse den djupaste ånger och sköts på Jönköpings torg d. 27 April 1663, klockan mellan 5 och 6 på morgonen. Hans gamla moder på Edeby greps så djupt af sorg öfver den skam hennes barn dragit öfver Skytte-namnet, att hon afled en månad före sonens nesliga död. Strömserum indrogs till kronan, men återlöstes af släkten och stannade i dess ego i ungefär fyrtio år.

Enär den blodiga dom, som redan gått i verkställighet, ansågs som tillräcklig upprättelse åt holländska nationen, fick Gustaf Drake efter någon tid hemkomma på lejd. Han frikändes af Göta hofrätt, men förbjöds att vistas i hofvets närhet. Hans hustru, hvilken ännu så godt som barn deltagit i så gräsliga mordgerningar, afled flere år före mannen. Huru mycket ett adligt namn, äfven om vapenskölden var fläckad med blod, kunde öfverskyla den tiden, visar Gustaf Drakes andra äktenskap. Ehuru uppenbar mördare och sjöröfvere, upptogs han som måg i en aktad familj, och gifte sig med en dotter till öfverstlöjtnant Göran Silfverhielm. Efter sin återkomst till fäderneslandet bodde han på sin familjegård Hagelsrum, tills denna vid Carl XI:s reduktion indrogs till kronan. Han afled kort derefter 1684, och blef med pomp och ståt begrafven i Målilla kyrka.

II.

Den fribrytare, vi nu omnämna, förlorade ej, såsom Skytte, lif och adelskap på sina kapare-affärer, utan vann tvärtom på dem sitt adelsbref och öfverhopades med ynnestbevis, som både samtid och efterverld funnit alldeles obehöriga.

I Nov. 1689 föddes i gården Gatan, Onsala socken i Halland, af skepparen Anders Börjesson och hans hustru Kristina Larsdotter en son, som i dopet erhöll ramnet Lars. Trogen sina fäderneärfda traditioner, uppväxte »Lasse i Gatan», som han af grannarna kallades, på sjön, blef stark, modig och samvetslös, just de egenskaper som behöfvades för en kapare. Det påstods, att han redan som yngling dref kaperi i ganska vidsträckt omfattning och dervid ej alltid så noga skilde mellan landsmän och fiender. Han ansågs också hafva förvärfvat en så anseelig förmögenhet, att han kunnat lemna Carl XII icke obetydliga förskott till fortsättande af krigen. Huru som helst, ansåg dock Lars för klokast, att ställa sig under regeringens egid, när konungen utfärdade kaparebref för att utöfva vedergällningsrätt mot danskar och engelsmän. Det faller af sig sjelft, att han med ökad handelsfrihet ej inskränkte området för sin verksamhet. Liksom forntidens vikingar, när de stigit i sina skepp, förklarade hela menskligheten krig, så skonade icke heller Lars hvarken vän eller fiende; hvar ett segel stack upp, der var hans kapareskepp genast framme; var det ett danskt eller engelskt fartyg, togs det som pris in till Göteborg, var det ett svenskt flyttades lasten utan mycket omvägar öfver på Lars' skuta. I alla händelser förstod han att tysta munnen på dem som kunnat vara honom till besvär med vittnesmål.

År 1715 skulle han öfverföra åtskilliga förråd till det belägrade Stralsund. På vägen dit anfölls han i Öresund af danskarne. Då han insåg möjligheten af att genom en sjöstrid undkomma öfvermakten: tillsatte han alla segel och flydde. Men fienden, som hade lika skarpseglande fartyg som Lars, förföljde honom ned emot pommerska vallen, der Lars itände sina skepp och räddade sig och besättningen i båtar.

Denna bragd var fullkomligt i Carl XII:s smak. Han skänkte den tjugusjuårige kaparen adlig värdighet med namnet Gathenhielm och insatte i hans vapensköld en strålande sol, som uppgår öfver en halländsk stengärdesgård. Svenska adeln fann sig icke väl tillfredsställd med den nye ståndsbrodern och man föreslog till öfverskrift på adelsbrevet: »Och jag lyfte mina ögon upp och såg och si der var ett flygande bref. Och engeln sade till mig: hvad ser du? Och jag sade: jag ser ett flygande bref, det är tjugu alnar långt och tio alnar bredt. — Och han sade till mig: det är den förbannelsen, som utgår öfver hela landet: ty alla tjufvar varda efter detta bref fromme dömde, och alla menedare varda efter detta bref fromme dömde.¹»

Ännu mer ökades förtrytelsen mot Gathenhielm, när denne, i svensk tjenst och till befälhafvare på ett af sina fartyg, antog en förrymd irländare, John Norcross, en af Europas mest vanryktade sjöröfvere. Denne hade i England varit häktad, och, efter hvad det påstås, dömd till döden, men undkommit. Äfven i Sverige häktades han efter konungens död, men lyckades också den gången befria sig ur fängelset, hvarefter han lemnade landet 1723.

Oaktadt det ogillande, som öppet utalades öfver Gathenhielm och hans mandater, fortfor likväl Carl att skänka honom sitt förtroende. Detta gick så långt, att han åt kaparen upplät ett af kronans skeppsvarf i Göteborg och tillät honom begagna några örlogsfartyg för sina kaparefärder. Han befordrade honom slutligen till kommandör i flottan, en utnämning som väckte föga mindre uppseende än Gathenhielms upphöjelse till adelsman. Å andra sidan måste det dock megifvas, att Gathenhielm genom sin djerfhets och påpasslighet tillfo-

1 *Zacharia: 5 kap. 1—3 v.*

gade Sveriges fiender mycken afbräck och genom sina lyckliga företag skaffade en myckenhet varor och penningar in i landet.

Att han ej försummade att behålla en rundlig del för egen räkning torde knappt behöfva nämnas. Då man väl kunde förutse, att Carls många krig slutligen skulle bringa ofärd öfver riket, och konungens anspråk på lån och gärder stundligen ökades, blef Gathenhielm betänkt på att sätta sina roffade rikedomar i säkerhet. Han förvandlade sin egendom i klingande mynt och inskeppade den på ett fartyg för att öfversändas till Holland. Emellertid utkom Carl XII:s kungörelse, som förbjöd all utförsel af guld och silfver, hvilket i stället borde lemnas som lån åt kronan. Gathenhielm, hemvan på sjön, gjorde ett försök att trotsa förbudet, men röjdes af någon mindre välsinnad kaparekamrat, så att fartyget med hela dess innehåll togs i beslag. Enligt berättelse skall Gathenhielm häröfver blifvit så uppskakad, att han insjuknade och dog den 25 April 1718.

I samma socken, der han föddes, blef han ock begrafven, nämligen i Onsala kyrka. På en af sina kaparefärder hade han uppbringat ett danskt fartyg, som förde om bord tvenne konstrikt arbetade marmorsarkofager. De sällsynt sköna konstverken hade af danska konungafamiljen blifvit beställda i Rom och voro på väg till Köpenhamn för att emottaga K. Kristian IV:s och hans gemåls lik. För goda ord och med en betydlig mellangift lät han dock beqväma sig att utbyta dem mot tvänne af hvit marmor förfärdigade likkistor, hvilka med prunkande inskrifter nu i Onsala kyrka förvara hans och hans hustrus stoft.

Gathenhielm gifte sig 1711 med en skeppardotter från Onsala by, Ingela Hammar, och hade med henne en son Anders, som med tiden fick titel af sekreterare och dog i Stockholm 1769. Året efter fadrens

död begärde sonen, eller rättare hans förmyndare, introduktion för ätten på riddarhuset. Adeln var i början icke synnerligen benägen att mottaga den telning, som genom Carl XII:s bevågenhet för Gathenhielm skulle inympas på dess ädla stam. Till och med drottning Ulrika Elenora var tveksam huru vida hon borde lemna sitt medgifvande till introduktion. Slutligen lät hon öfvertala sig, hufvudsakligen på det skäl, att den af lidne konungens minne skulle skymfas, om ett af honom utfärdadt adelsbref förklarades ogiltigt. Af samma skäl lät ridderskapet och adeln äfven beveka sig att inregistrera namnet Gathenhielm bland Sveriges adliga ätter.

Viktiga ord och personer

Aln.

Längdmått. En aln är 59 cm.

Boyart.

En typ av segelfartyg utan köl och med mycket flat botten. Förens är ofta mycket böjd, skeppets namn kommer från ordet ”böj”. Skeppstypens namn skrivs i dag ”bojort”.

Drake, Gustaf.

[1634–1684] Svensk militär och pirat. Kapade ett stort antal skepp längs kusten utanför Blekinge, mördade besättningen och sålde sedan skeppen. När myndigheterna avslöjade honom flydde han utomlands med sin fru men de båda blev senare benådade. Hans livs historia är förebilden till Viktor Rydbergs roman ”Fribytaren på Östersjön” (1857).

Egid.

En sköld i den grekiska mytologin. Egiden var täckt av getskinn och bars av mäktige guden Zeus. Ordet stavas i dag oftast aigis.

Gathenhielm, Anders.

[1714–1768] Svensk jurist och ämbetsman. Tjänstgjorde som se-

kreterare i kungliga kammarkollegiet. Är mest berömd som son till den svenske sjörövaren Lars "Lasse i Gatan" Gathenhielm.

Gathenhielm, Lars.

[1689–1718] Svensk militär och pirat. Arbetade som sjörövare med Göteborg som bas och med kungligt tillstånd. Kapade ett 80-tal fartyg innan han ställdes inför rätta för att ha bedrivit frilanssjöröveri utan bemyndigande. Avled innan rättegången kunde hållas.

Hamilton, Hugo.

[1600–1679] Irländsk adelsman och militär. Flydde tidigt till Sverige och gjorde snabb militär karriär under trettioåriga kriget. Var överste och utsågs senare till friherre.

Hammar, Ingela.

[1692–1729] Svensk företagare och sjörövare. Var gift med den berömda kaparen Lars "Lasse i Gatan" Gathenhielm. Efter hans död fortsatte hon hans kungligt sanktionerade kaparverksamhet. Kallas ibland även för Ingela Gathenhielm.

Hofberg, Herman.

[1823–1883] Svensk läkare och fornforskare. Är mest känd för sitt arbete på Nationalmuseum och för sitt verk "Genom Sveriges bygder" från 1882.

Carl XI.

[1655–1697] Blev svensk kung vid 5 års ålder 1660 under namnet Karl XI, men tog inte tronen i besittning förrän 1672. Gjorde omfattande insatser för att återupprätta svenska armén och flot-

tan. Tog också initiativet till en centralisering av den svenska staten. Var också ansvarig för den försvenskning som genomfördes i de tidigare danska delarna av riket.

Carl XII.

[1682–1718] Svensk kung från 1697 till sin död. Tillbringade större delen av sin regeringstid i strid. Är kanske mest känd för det svenska nederlaget i slaget vid Poltava. Dödades av en norsk kula under belägringen av Fredrikstens fästning år 1718. Efter Karl XII:s död tappade Sverige sin roll som stormakt.

Kristian IV.

[1577–1648] Kristian var kung över Norge och Danmark från 1588 till sin död 1648. Är mest känd för sina militära misslyckanden, bland annat Kalmarkriget 1611–1613 och Trettioåriga kriget.

Marvatten.

Nautiskt uttryck för det vatten som finns inne i en båt som är mycket nära att sjunka.

Norcross, John.

[1688–1758] Engelsk äventyrare. Tjänstgjorde som sjörövare för svenska staten under Lars Gathenhielm, och senare också för Ryssland. Avled 1758 efter mer än 31 år i dansk fångenskap.

Slaget vid Pommerska vällen.

Ett sjöslag som ägde rum den 21 maj 1565 utanför Pommern. Den svenska flottan besegrade en kombinerad dansk och lübesk flotta.

Skytte, Christina Anna.

[1643–1677] Svensk friherrinna och pirat. Kapade ett stort antal skepp längs kusten utanför Blekinge, mördade besättningen och sålde sedan skeppen. Hennes bror avrättades för sjöröveri men Christina Anna flydde och blev senare benådad.

Skytte, Gustaf Adolf.

[1637–1663] Svensk adelsman och pirat. Var en av sin tids mest ökända personer. Kapade ett stort antal skepp längs kusten utanför Blekinge, mördade besättningen och sålde sedan skeppen. Avrättades år 1663 i Jönköping för sjöröveri. Hans livs historia är förebilden till Viktor Rydbergs roman "Fribytaren på Östersjön" (1857).

Skytte, Jakob.

[1616–1654] Svensk jurist, landshövding och adelsman. Var landshövding i Östergötland från 1645.

Ulrika Eleonora.

[1688–1741] Svensk drottning som regerade i Sverige från 1719 till 1720. Var dotter till Karl XI och syster till Karl XII. Hennes make Fredrik [1676–1751] tog över tronen år 1720.

Fler böcker: E-boksforlaget.se

Om du gillar e-böcker om historia så kommer du att gilla utbudet hos E-boksforlaget.se

Det här förlaget är specialiserat på utgivning av äldre texter om arkeologi, resor och biografier.

Alla titlarna går att hitta hos de flesta e-bokhandlare, i iTunes samt på många bibliotek.

Här är några exempel på titlar:

Klassiska deckare

- "Sherlock Holmes: »Gloria Scott»"
- "Sherlock Holmes: Beryllkronan"
- "Sherlock Holmes: De fem apelsinkärnorna"
- "Sherlock Holmes: De rödhårigas förening"
- "Sherlock Holmes: Den avhuggna tummen"
- "Sherlock Holmes: Den blå karbunkeln"
- "Sherlock Holmes: Den försvunna brudgummen"
- "Sherlock Holmes: Den försvunna kapplöpningshästen"
- "Sherlock Holmes: Blodbokarna."
- "Sherlock Holmes: Det spräckliga bandet."
- "Sherlock Holmes: Den grekiske tolken"
- "Sherlock Holmes: Musgraves ritual"
- "Sherlock Holmes: Det gula ansiktet"
- "Sherlock Holmes: Det hemlighetsfulla mordet vid skogssjön"
- "Sherlock Holmes: Den hemlighetsfulla patienten"
- "Sherlock Holmes: Börsmäklarens biträde"
- "Sherlock Holmes: En skandal i Böhmen"
- "Sherlock Holmes: Krymplingen"
- "Sherlock Holmes: Lorden och hans rika amerikanska brud"
- "Sherlock Holmes: Mordet i Reigate"
- "Sherlock Holmes: Tiggaren med den kluvna läppen"

Arkeologi

- "Solgudens yxa och Tors hammare"

- (1899)
- "Hällristningarnas ålder" (1869)
- "Feniciska kolonier i Skandinavien" (1875)
- "Hällristningar på Kinnekulle" (1892)
- "Forntidens perioder" (1892)
- "Hur gamla är hällristningarna?" (1869)
- "Bohusläns bygdeborgar" (1909)
- "Bohuslänska hällristningar" (1879)
- "Fynden i Troja" (1878)
- "Förbindelse mellan Skandinavien och vestra Europa före Kristi födelse" (1889)
- "Svear och götar under folkvandringstiden" (1905)
- "Husaby kyrka" (1899)
- "Hällristningarna i Järrestad" (1881)
- "Nordens fartyg från hednatiden" (1872)
- "Anmärkningar rörande figurteckningar från forntiden" (1842)
- "Grafkistor af klufna och urhålkade stockar" (1894)
- "Den svenske solguden och den svenske Tyr" (1906)
- "Skånska fornminnen" (1853)
- "Ölands fornminnen" (1874)
- "Tors hammare" (1872)
- "Våra fornminnen – vad de lära oss" (1916)
- "Sveriges fasta fornlämningar från hednatiden" (1901)
- "Förstörda fornminnen i Bohuslän år 1924"

Djur & natur

- "Svenska djur i folktron" (1898)

- "Skäggets historia" (1893)
- "Kattens kulturhistoria" (1882)
- "Djurens sömn" (1889)
- "Katten i forntida Egypten" (1889)
- "Ett dygn på månen år 1870"
- "Orkidéernas historia" (1894)
- "Blomsterspråket" (1888)
- "Sveriges hundraser" (1880)
- "Guide till biskötsel" (1885)

Kulturhistoria

- "Midvinterns solfest" (1894)
- "Julen på 1870-talet – Skildringar och illustrationer i svenska tidskrifter"
- "Om julens härkomst" (1899)
- "Julen i Skåne på 1820-talet"
- "Nyaste och tillförlitligaste Drömboken" (1918)
- "1870-talets bästa tips för frisyr och utseende"
- "Lyxens historia" (1870)
- "Gaffelns historia" (1889)
- "Kanalbyggen på planeten Mars" (1888)
- "Vårt solsystem" (1878)

Resor

- "Ett besök i Venedig år 1878"
- "Strandgatan i Visby år 1879"
- "Resa på Dalslands kanal år 1877"
- "Nyköpings slott" (1877)
- "Ett besök i Marstrand år 1882"
- "Min resa i Blekinge och Kalmar år 1854"
- "Resor med luftballong år 1873"

- "Runlejonet i Venedig" (1871)
- "En utflykt på Mälaren år 1871"
- "Skildring af Vestergötland år 1882"
- "Kalmar slotts historia" (1880)
- "Ett besök i Södertälje år 1881"
- "En färd på Donau år 1882"
- "Ringmuren i Visby" (1874)
- "Fredrikstens fästning och Karl XII" (1879)
- "Petras helgedomar" (1921)
- "Ett besök i Boxholm år 1885"
- "Skildring av Riseberga klosterruiner" (1874)
- "Borgholms slottsruin" (1878)
- "Rundtur i södra Frankrike år 1880"
- "Ett besök på Djurgården sommaren 1868"
- "Sigtunas tidiga historia" (1872)
- "Helgeandskyrkan i Visby" (1878)
- "Norrköpings historia" (1871)
- "Ett besök i Waxholm år 1870"
- "Vadstena slott" (1875)
- "Skildring av Island" (1870)
- "Besök på Gripsholms slott år 1895"
- "Ett besök i Rom år 1870"
- "Besök på Helgoland år 1874"
- "Guide till Uppsala år 1875"
- "Kyrkoruinen S:t Katarina i Visby" (1877)
- "Gripsholms slott" (1877)
- "Ett besök i Strängnäs år 1874"
- "Ett besök i Visby år 1906"
- "Bohus fästning" (1869)
- "En resa på Rhen år 1866"
- "Ett besök i Ystad år 1872"

Svensk geografi

- "Märkliga orter i Sverige" (1883)
- "Skildring av Värmland år 1882"
- "Skildring av Dalälven år 1876"
- "Skildring av Ångermanland 1882"
- "Skildring av Bohuslän år 1882"
- "Skildring av Dalsland år 1882"
- "Skildring av Närke år 1882"
- "Skildring av Öland år 1882"
- "Skildring av Stockholm år 1882"
- "Skildring av Västmanland år 1882"
- "Skildring av Härjedalen år 1882"
- "Skildring av Gästrikland år 1882"
- "Skildring av Jämtland år 1882"
- "Skildring av Göteborg år 1882"
- "Skildring av Halland år 1882"
- "Skildring av Blekinge år 1882"
- "Skildring av Gotland år 1882"
- "Skildring av Södermanland år 1882"
- "Skildring av Östergötland år 1882"

Vikinger

- "Vikingatidens Lund och Birka" (1909)
- "Jomsvikingarnas saga" (1888)
- "Fyndet av vikingaskeppet i Gokstad år 1880"
- "Hervars och Hedreks saga" (1888)
- "Carl Larssons Uppsala-tempel" (1908)
- "Sagan om Ragnar Lodbrok och hans söner" (1880)
- "Sverige och vikingafärderna västerut" (1924)